

رئیس جمهوری پیشین آذربایجان: کمونیسم هم نتوانست اسلام را در جمهوری آذربایجان نابود کند

رئیس جمهوری پیشین جمهوری آذربایجان گفت زمانی که ازدحام و سازماندهی منظم زنان و مردان در باکو در مراسم روز عاشورا را دیدم، با خود فکر کردم «اگر روزی کسی این «ارتش» را به سمتی نادرست هدایت کند، در کشور چه چیزهایی روی خواهد داد.»

به گزارش آران نیوز: ایاز مطلب اف، در گفتگو با پایگاه اینترنتی «مدراتور» گفت: «حتی در دوره شوروی نیز، خارج کردن اسلام از قلوب مردم (جمهوری) آذربایجان امکان پذیر نشد. اسلام برای مردم (جمهوری) آذربایجان اهمیت فراوانی دارد.»

رئیس جمهوری پیشین آذربایجان گفت: «در (جمهوری) آذربایجان باید با این موضوعات با حساسیت برخورد کرد. در روز عاشورای اخیر وقتی در باکو ازدحام عزاداران امام حسین (ع) و حرکت سازمان دهی شده آنها به شکل دسته های زنان و مردان را دیدم، فکر کردم که اگر به یکباره کسی این «ارتش» را به سمتی نادرست هدایت کند، در آن صورت چه اتفاقاتی در کشور روی می دهد و کدام ارتش می تواند جلوی آن را بگیرد.»

ایاز مطلب اف افزود: «در وهله نخست، لازم است اقدامات فوری و جدی برای بهتر کردن رفاه مردم (جمهوری) آذربایجان انجام شود. در این کشور، ده ها هزار شهروند و جوان وجود دارند که بدون تاثیرپذیری از خارج، به اسلام خدمت می کنند که نباید از آنها ترسید. برعکس، باید برای جلوگیری از افراط گرایی دینی از ظرفیت آنها استفاده کرد. زیرا، برخی قدرت های خارجی در جستجوی جایگزین برای حاکمیت هستند. هم اکنون، نیروی مخالف واقعی در کشور وجود ندارد. بنابراین، دشمنان از چه کسی و کدام نیرو می توانند در مقابل حاکمیت استفاده کنند؟ باید بطور جدی در این باره اندیشید. به همین علت، من دائم تاکید می کنم که حمایت از سیاست رئیس جمهوری آذربایجان و خانمش ضروری است. مقام «معاونت اول رئیس جمهوری»، بیپرده تاسیس نشد. اکنون، به تدریج روشن می شود که چه فکری در این باره وجود دارد. به احتمال زیاد، در قشر دینی، نیروهایی وجود دارند که علیه این (تاسیس مقام معاون اول رئیس جمهوری و انتصاب همسر الهام علی اف به این مقام) هستند. اما، ما درک می کنیم که هیات حاکمه گردآمده در اطراف الهام علی اف، برغم تمامی نواقص موجود، تیمی مجرب است که اصطلاحاً از «آسیاب اصلاحات و تغییرات در (جمهوری) آذربایجان» عبور کرده اند. برغم این، باید در داخل کشور، فضای معتدل اقتصادی - سیاسی ایجاد شود. زیرا، قدرت های خارجی بطور دائم برای بهره برداری از اختلاف نظر و تضادها در داخل تلاش می کنند.»

ایاز مطلب اف افزود: «در همین مورد، فکر می کنم که پوتین (رئیس جمهوری روسیه) و نظریات (رئیس جمهوری قزاقستان) در ایجاد نوار امنیتی خارجی، راه درستی را انتخاب کرده اند. باید اعضای جامعه مشترک المنافع نیز از این سیاست حمایت کنند. به نظر من، در ترکیب «اتحادیه اوراسیا»، روسیه قصد دخالت در حق حاکمیت هیچ کشوری را نخواهد داشت.»

ایاز مطلب اف در پاسخ به این سوال که «با توجه به اینکه روسیه بحران قره باغ را برای جمهوری آذربایجان ایجاد کرد، چطور می توان درباره دخالت نکردن روسیه در حق حاکمیت سایر کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا مطمئن بود؟»، گفت: «اگر مساله مناقشه با ارامنه را در نظر دارید، در این مورد نمی توان ارامنه را آن قدرها هم مقصر دانست. لازم است بدانیم که روس ها، این حقیرها را تحریک کردند. چرا؟ به خاطر اینکه، در اوایل دهه 1990 برای کرملین آشکار شد که (جمهوری) آذربایجان با تمامی ظرفیتش، به سمت همگرایی با ترکیه که در آن زمان دشمن راهبردی روسیه بود، حرکت می کند. این واقعیت دارد. اما، من در سال 1990، به مرحوم تورگوت اوزال، رئیس جمهوری وقت ترکیه در دیدار خصوصی گفتم که «ما نمی خواهیم یک برادر بزرگ را با برادر بزرگ دیگری عوض کنیم. ما نمی توانیم این کار را بکنیم. ما نمی توانیم با قره باغ ریسک کنیم. اما، ما می توانیم حلقه اتصال کشورهای برادر باشیم. برادری ما با ترکیه ابدی است. برغم این، باید بفهمیم که چه چیزی و در کجا در انتظار ماست. ما باید درک کنیم که چطور خودمان را در موازنه نگه داریم و از موانع «زیر آبی» ناپیدا، چطور عبور کنیم.» به جناب تورگوت اوزال آن را هم گفتم که «شما می توانید به ما در برقراری رابطه با اروپا کمک کنید و ما نیز می توانیم در برقراری رابطه اقتصادی شما با روسیه کمک کنیم. زیرا، امروز (اوایل دهه 1990) روسیه به اقتصاد سالم و همکار سالم نیاز دارد. شما می توانید برای تامین منافع خود، از بازار بزرگ روسیه استفاده کنید.»

ایاز مطلب اف افزود: «پیش از دیدار با تورگوت اوزال، در دیدار با الکساندر بسمرتنیچ، معاون ادوارد شواردنادزه، وزیر خارجه شوروی در مسکو نیز بطور مفصل درباره فواید برقراری رابطه میان ترکیه و روسیه صحبت کرده و تاکید کرده بودم که دیگر نباید همانند دوره جنگ کریمه، به ترکیه به چشم دشمن نگاه کرد. اما، در آن زمان، این ها محقق نشد. اتحاد جماهیر شوروی فروپاشید و من هم مقام خودم را از دست دادم. تورگوت اوزال هم مرد.»

ایاز مطلب اف افزود: «خوب شد که در سال های اخیر پوتین حرکتی غیرمنتظره کرد و ترکیه و اردوغان را به همکاری فراخواند. این، در سیاست روسیه تازگی دارد. خدا کند که این روند ادامه یابد. چنین همکاری در وهله نخست برای خود ترکیه هم مفید است.»

رئیس جمهوری پیشین آذربایجان گفت: «در آن دوره، من با جرج بوش، رئیس جمهوری وقت آمریکا درباره بحران قره باغ مکاتباتی انجام داده بودم. در آن زمان، چند مامور سازمان سیا در باکو تحت پوشش فعالیت تجاری، مشغول کار بودند. زمانی

که آنها در ارتباط با فعالیتشان نزد من آمدند، احساس کردم که مامور سیا هستند. یکی از آنها به نام «هری» از من پرسید که چرا شما محافظ ندارید؟ من هم گفتم توانش را نداریم. او در جواب گفت اگر لازم است، ما می توانیم محافظت ویژه از شما را تامین کنیم.»

ایاز مطلب اف افزود: «یک بار هم شنیدم که جیمز بیکر، وزیر خارجه وقت آمریکا قصد دارد به ایروان و تاشکند سفر کند، اما نمی خواهد به باکو بیاید. «هری» را خواستم و به او گفتم که به کاخ سفید اعلام کنید باکو از سفر نکردن وزیر خارجه آمریکا به جمهوری آذربایجان ناراضی است. نیم ساعت پس از آن، «هری» آمد و گفت که جرج بوش به جیمز بیکر دستور داده است هنگام پرواز از ایروان به تاشکند، در باکو فرود بیاید، اما او فقط یک ساعت وقت خواهد داشت. من هم تشکر کردم و گفتم که همین هم کافی است. با خودم هم فکر کنم که وزیر خارجه آمریکا را در باکو دستکم دو ساعت معطل می کنم. واقعا هم همینطور شد و بیش از دو ساعت، بطور خصوصی دیدار کردیم و به جیمز بیکر بطور مفصل درباره مساله قره باغ گزارش دادم. اما، او چیز مشخصی نگفت. فقط تاکید کرد که به این مساله خواهد پرداخت.»

رئیس جمهوری پیشین آذربایجان در باره جهت دهی های ضدایرانی ماموران سیا در باکو گفت: «زمانی که می خواستم برای حضور در اجلاس سران دولت های مشترک المنافع به مسکو سفر کنم، «هری» از من درباره نوع هواپیما و نحوه پروازم سوالاتی کرد و ظاهرا با هیجان توصیه کرد که خیلی مواظب باشم. او گفت ما از افرادمان در ایران گزارش دریافت کرده ایم که ممکن است از خاک ایران، هواپیمای شما هدف گرفته شود. اما، من فهمیدم که این اطلاعات، ساختگی است و سازمان مخفی آمریکا می خواهد مرا به ایران بدبین کند و مناسبات میان تهران و (جمهوری) آذربایجان را وخیم کند. من با همان هواپیما به مسکو پرواز کردم و هیچ اتفاقی هم نیفتاد.»